COVID-19 PANDEMİSİYLE MÜCADELEDE ULUSLARARASI MALİ KURULUŞLARIN ROLLERİ

Yazarlar

Durdane KÜÇÜKAYCAN
Gonca GÜNGÖR GÖKSU

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-770-780-0

Kitap Adı

COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Uluslararası Mali Kuruluşların Rollerı

Yazarlar

Durdane KÜÇÜKAYCAN
ORCID iD: 0000-0001-5515-2616

Gonca GÜNGÖR GÖKSU
ORCID iD: 0000-0003-0230-7391

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

MED000000

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Sevgili Ailelerimize...

ÖN SÖZ

İkinci Dünya Savaşı'ndan 75 yıl sonra, dünya başka bir büyük savaş ile karşı karşıya kalmıştır. Klasik meydan muharebelerinden farklı olarak bu sefer, tüm insanlık ortak görüş birliği çerçevesince koronavirüs hastalığı ya da yaygın kullanılan ismiyle COVID-19 virüsüyle mücadelede aynı safta yer almıştır. Kısa sürede pandemiye dönüşen bu sağlık problemi, dünyanın dört bir yanında milyonlarca insanı etkilemiş ve sağlık açısından ciddi tahribatlara neden olmuştur. COVID-19 pandemisi küresel ekonomiyi de derinden etkilemekle beraber, geleceğe yönelik geniş çaplı korkulara yol açmıştır.

COVID-19 pandemisinin ne zaman ve nasıl sonlanacağı hakkında net bilgi mevcut değildir. Birçok ülkede aşı çalışmaları devam etmekte olup, bu çalışmalar henüz test aşamasındadır. Bununla birlikte, her geçen gün vaka ve ölüm sayıları hızla artmaktadır. Hastalığın yayılmaya başladığı 2020 yılının ilk aylarında ileride ikinci dalga yaşanır mı sorusu akıllarda iken, 2020 yılının ikinci yarısında küresel ikinci dalga başlamıştır. İkinci dalga kapsamında ise vaka sayılarında ilk dalgaya nazaran daha sert artışlar yaşanmıştır. Tüm bu gelişmeler neticesinde hastalığın yayılımını kontrol altına almak amacıyla devletler karantina ve diğer önlemleri yeniden uygulamaya başlamışlardır. Bu süreçte sadece ulus devletler açısından değil, uluslararası bağlamda da çeşitli mücadele yöntemleri devreye girmiştir. Başta Birleşmiş Milletler ve bağlı kuruluşları olmak üzere, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası Grubu, Avrupa Birliği, G7/8 ve G20 Grupları, bölgesel kalkınma bankaları gibi kuruluşlar hastalığı hem kontrol altına almak hem de hastalığın ekonomi ve diğer sektörler üzerindeki yıkıcı etkilerini bertaraf etmek için acilen harekete geçmişlerdir.

Bu kitabın yazılmasının ana düşüncesi, dünyayı yönlendiren uluslararası mali kuruluşların COVID-19 pandemisiyle mücadelede rollerini ve aldıkları önlemleri analiz etmektir. Kitap sekiz bölümden oluşmaktadır. İlk dört bölüm Dr. Gonca GÜNGÖR GÖKSU ve son dört bölüm Dr. Durdane KÜÇÜKAYCAN tarafından kaleme alınmıştır. Birinci bölümde COVID-19 pandemisinin küresel ekonomi üzerin-

deki genel etkileri ile ulusal ve uluslararası alanda alınan önlemler, ikinci bölümde Uluslararası Para Fonunun, üçüncü bölümde Dünya Bankası Grubunun, dördüncü bölümde Birleşmiş Milletlerin ve bağlı kuruluşlarının, beşinci bölümde Avrupa Birliğinin, altıncı bölümde G7/8 ve G20 Gruplarının, yedinci bölümde Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünün ve sekizinci bölümde bölgesel kalkınma bankalarının pandemiyle mücadelede üstlendiği roller araştırılmıştır.

Bölümler hazırlanırken öncelikle uluslararası mali kuruluşların tanıtımı, misyonu, vizyonu, örgütsel yapısı ve finansal destek mekanizmalarının işleyişi hakkında genel bilgiler verilmiştir. Bölümlerin ilerleyen kısımlarında ise ilgili kuruluşların COVID-19 pandemisiyle mücadelede üstelendikleri roller ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bölüm başlarında incelenen uluslararası mali kuruluşun isimlerinin Türkçe ve İngilizce açıklamaları sunulmuştur. Bölümlerin devamında ilgili kuruluşların uzun isimlerinin yerine, İngilizce kısaltmalarının kullanılması tercih edilmiştir.

Son olarak kitabın kaleme alınması için fikir veren Doç. Dr. Hakan YAVUZ'a, uluslararası mali kuruluşlar uzaktan eğitim ders notlarını bizimle paylaşan Prof. Dr. Habib YILDIZ'a, bölümleri okuyarak düzeltmelerde katkıda bulunan Özge İlkem TÜRİTCİOĞLU'na, Yusuf CENGİZ'e, Tülay GENÇER'e, kapak tasarımında yardımcı olan Öğr. Gör. Emre ÜNAL'a ve kitabın yazılma sürecinde desteklerini esirgemyen eşlerimiz İhsan KÜÇÜKAYCAN'a ve Alper GÖKSU'ya teşekkürlerimizi sunuyoruz. Kitabın, COVID-19 pandemisiyle mücadelede uluslararası mali kuruluşların rollerini öğrenmede ve analiz etmede okuyuculara faydalı olmasını temenni ediyoruz.

Durdane KÜÇÜKAYCAN & Gonca GÜNGÖR GÖKSU

Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	v
--------------	---

1. COVID-19, KÜRESEL EKONOMİK ETKİLERİ VE PANDEMİYLE MÜCADELEDE ALINAN ÖNLEMLER

Giriş	1
1.1. COVID-19 Pandemisinin Gelişimi ve Alınan Önlemler	2
1.2. COVID-19 Pandemisinin Ekonomi ve Sektörler Üzerindeki Etkileri.....	6
1.2.1. COVID-19 Pandemisinin Ekonomi Üzerine Etkileri	6
1.2.1.1. 2020 Yılı Küresel Ekonomik Büyümeye İlişkin Projeksiyonlar ..	9
1.2.1.2. 2020 Yılı Ekonomik Büyüme Gerçekleşmeleri	12
1.2.2. COVID-19 Pandemisinin Sektörler Üzerine Etkileri.....	14
1.2.2.1. Sağlık Sektörü	14
1.2.2.2. Eğitim Sektörü	15
1.2.2.3. Tarım ve Gıda Sektörü	15
1.2.2.4. Enerji Sektörü	16
1.2.2.5. Turizm Sektörü	16
1.2.2.6. Bankacılık Sektörü	17
1.2.2.7. Havacılık Sektörü	17
1.2.2.8. Perakende Sektörü	18
1.2.2.9. Gayrimenkul Sektörü.....	18
1.2.2.10. Bilişim Sektörü	19
1.2.2.11. Diğer Hizmet Sektörleri	19

1.3. COVID-19 Pandemisine Karşı Alınan Mali Önlemlere Genel Bakış.....	20
1.4. Çeşitli Ülkelerde COVID-19 Pandemisine Karşı Alınan Mali ve Finansal Önlemler	23
1.5. Türkiye’de COVID-19 İle Mücadelede Alınan Mali Önlemler	30

2. ULUSLARARASI PARA FONU VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLÜ

Giriş	37
2.1. Uluslararası Para Fonunun Kuruluşu.....	38
2.2. Uluslararası Para Fonunun Amaçları, Faaliyetleri ve Üyelik Koşulları	39
2.3. Uluslararası Para Fonunun Organları ve Yönetim Yapısı	41
2.4. Uluslararası Para Fonunun Üye Ülkelere Sağladığı Mali Destekler ve İşleyişi	42
2.5. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Uluslararası Para Fonunun Rolü ve Mali Destekleri	47
2.5.1. Uluslararası Para Fonunun 2020 ve 2021 Yılları İçin Büyüme Projeksiyonları.....	47
2.5.2. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Uluslararası Para Fonunun Üye Ülkelere Sağladığı Destekler	48
2.5.2.1. COVID-19 Pandemisinde Uluslararası Para Fonunun Bölgesel Yardımları.....	50
2.5.2.2. Afet Etkilerinin Sınırlandırılması ve Borcun Hafifletilmesi (CCRT) Fonu Aracılığıyla Sağlanan İmkânlar	55

3. DÜNYA BANKASI GRUBU VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLÜ

Giriş	57
3.1. Dünya Bankası Grubunun Kuruluşu ve Genel Bilgi	58
3.2. Dünya Bankası Grubunun Amaçları ve Üyelik Koşulları	60
3.3. Dünya Bankası Grubunun Organları ve Yönetimi.....	62
3.4. Dünya Bankası Grubunun Finansal Kaynakları ve Mali İmkânları	63

3.5. COVID-19 Pandemisine Karşı Dünya Bankası Grubunun Rolü ve Destekleri.....	65
3.5.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Ülkeler	69
3.5.1.1. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Afrika Ülkeleri.....	69
3.5.1.2. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Doğu Asya ve Pasifik Ülkeleri.....	71
3.5.1.3. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Avrupa ve Merkez Asya Ülkeleri	71
3.5.1.4. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Latin Amerika Ülkeleri ve Karayip Ülkeleri	72
3.5.1.5. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Orta Asya ve Kuzey Afrika Ülkeleri	73
3.5.1.6. COVID-19 Hızlandırılmış Kolaylık İmkânından Faydalanan Güney Asya Ülkeleri.....	73
3.5.2. COVID-19 Pandemisi Nedeniyle Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Ülkeler	74
3.5.2.1. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Afrika Ülkeleri	74
3.5.2.2. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Doğu Asya ve Pasifik Ülkeleri	77
3.5.2.3. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Avrupa ve Merkez Asya Ülkeleri ..	78
3.5.2.4. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri	79
3.5.2.5. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Orta Asya ve Kuzey Afrika Ülkeleri	80
3.5.2.6. Diğer Finansman Türlerinden ve Mevcut Projelerinin Yeniden Dağıtımından Faydalanan Güney Asya Ülkeleri.....	81

4. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLÜ

Giriş	85
4.1. Birleşmiş Milletlerin Kuruluşu ve Üyelik Koşulları	86
4.2. Birleşmiş Milletlerin Örgüt Yapısı ve İşleyişi	87
4.3. Birleşmiş Milletler Bünyesinde Kurulan Uzmanlık Kuruluşları.....	90
4.3.1. Birleşmiş Milletlerin Mali ve Kalkınma Uzman Kuruluşları	91
4.3.1.1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı	91
4.3.1.2. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı	92
4.3.1.3. Birleşmiş Milletler Endüstriyel Kalkınma Örgütü.....	92
4.3.1.4. Birleşmiş Milletler Dolaylı Kalkınma Uzman Kuruluşları.....	93
4.4. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Birleşmiş Milletlerin ve Uzman Kuruluşlarının Rollerini	93

5. AVRUPA BİRLİĞİ VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLÜ

Giriş	105
5.1. Avrupa Birliğinin Kuruluşu ve Yapısı	106
5.1.1. Avrupa Birliğinin Kuruluşu ve Gelişimi.....	106
5.1.2. Üyeleri	107
5.1.3. Kurumsal Yapısı	108
5.1.3.1. Yönetim Organları	108
5.1.3.2. Finansman Organları	109
5.1.3.3. Danışma Organları ve Diğer Kuruluşlar	109
5.1.4. Ortak Politikaları.....	109
5.1.4.1. Ekonomik Alanda Ortak Politikalar	109
5.1.4.1.1. Tarımsal Alanda Ortak Politikalar	109
5.1.4.1.2. Ulaşım Alanında Ortak Politikalar	110
5.1.4.1.3. Ortak Rekabet Politikası	110
5.1.4.2. Sosyal Politika Alanlarında Ortak Anlayış	110

5.1.5. Avrupa Birliği'nin Ekonomik Yapısı	111
5.1.5.1. Avrupa Birliği'nin Para Politikası	112
5.1.5.2. Avrupa Birliği'nin Maliye Politikası	114
5.1.6. COVID-19 Pandemisi Karşısında Avrupa Birliği	115
5.1.6.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Avrupa Birliği'nin Aldığı Mali Önlemler	118
5.1.6.2. COVID-19 Pandemisine Karşı Avrupa Birliği'nin Para Politikası	122

6. G7/G8 VE G20 ÜLKE GRUPLARI VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLLERİ

Giriş	127
6.1. G7/G8 ve G20 Ülke Grupları	128
6.1.1. G7/G8 Ülke Grubu ve İşlevleri	128
6.1.2. G20 Ülke Grubu ve İşlevleri	130
6.2. COVID-19 Pandemisinin G7/8 ve G20 Ülkelerine Etkileri	133
6.2.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede G7 Grubunun Faaliyetleri ..	134
6.2.2. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede G20 Grubunun Faaliyetleri	139
6.2.2.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede G20 Eylem Planı	142
6.2.2.2. COVID-19 Pandemisine Karşı Uluslararası Yardıma İhtiyaç Duyan Ülkeler İçin Çözüm Önerileri	145

7. EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA ÖRGÜTÜ VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLÜ

Giriş	153
7.1. OECD Örgütünün Yapısı	154
7.1.1. Kuruluşu ve Amacı	154
7.1.2. OECD'nin Yapısı ve Yönetimi	156
7.1.3. OECD'nin Bütçesi	161
7.1.4. OECD'nin Kararları ve İşlevleri	161

7.2. COVID-19 Pandemisinin OECD Ülkelerine Etkileri	162
7.2.1. COVID-19 Pandemisine Karşı OECD'nin Faaliyetleri	167
7.2.1.1. Ekonomik Görünüm Raporu (Economic Outlook Report) ...	168
7.2.1.2. COVID-19 Pandemisine Karşı OECD'nin Ülkelere Temel Politika Önerileri	169

8. ÇOK TARAFLI KALKINMA BANKALARI VE COVID-19 PANDEMİSİNDEKİ ROLLERİ

Giriş	173
8.1. Çok Taraflı Kalkınma Bankaları.....	174
8.1.1. Asya Kalkınma Bankası	174
8.1.2. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Asya Kalkınma Bankasının Faaliyetleri	176
8.2. İslam Kalkınma Bankası	179
8.2.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede İslam Kalkınma Bankasının Faaliyetleri	180
8.3. Afrika Kalkınma Bankası	183
8.3.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Afrika Kalkınma Bankasının Faaliyetleri	184
8.4. Amerikalılar Arası Kalkınma Bankası	188
8.4.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Amerikalılar Arası Kalkınma Bankasının Faaliyetleri.....	189
8.5. Asya Altyapı Yatırım Bankası.....	193
8.5.1. COVID-19 Pandemisiyle Mücadelede Asya Altyapı Yatırım Bankasının Faaliyetleri	193

SONUÇ.....	199
-------------------	------------

◆ KAYNAKLAR

1. ADB (Asian Development Bank) (2020a), What We Do, <https://www.adb.org/what-we-do/main>, Erişim: 25.11.2020.
2. ADB (Asian Development Bank) (2020b), Who We Are, <https://www.adb.org/who-we-are/about>, Erişim: 25.11.2020.
3. AFDB (African Development Bank) (2020a), Corporate Information, <https://www.afdb.org/en/about/corporate-information>, Erişim: 26.11.2020.
4. AFDB (African Development Bank) (2020b), Non-Regional Member Countries, <https://www.afdb.org/en/countries/non-regional-member-countries>, Erişim: 26.11.2020.
5. AIIB (Asian Infrastructure Investment Bank) (2020a), Who We Are <https://www.aiib.org/en/about-aiib/index.html>, Erişim: 21.11.2020.
6. AIIB (Asian Infrastructure Investment Bank) (2020b), Members and Prospective Members of the Bank, <https://www.aiib.org/en/about-aiib/governance/members-of-bank/index.html>, Erişim: 21.11.2020.
7. AIIB (Asian Infrastructure Investment Bank) (2020c), COVID-19 Crisis Recovery Facility, <https://www.aiib.org/en/policies-strategies/COVID-19-Crisis-Recovery-Facility/index.html>, Erişim: 27.11.2020.
8. Aslantaş, M. F. (2011). Bölgesel Kamusal Mallar ve Bölgesel Kalkınma Bankaları (Asya Kalkınma Bankası Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
9. Baldwin, R. ve Tomiura, E. (2020), "Thinking Ahead About the Trade Impact of COVID-19", In R. Baldwin ve B. Weder di Mauro (Eds.), *Economics in the Time of COVID-19*, (59-71). Washington, DC: CEPR Press. (VoxEU.org eBook).
10. IDB (Inter-American Development Bank) (2020a), About Us, <https://www.iadb.org/en/about-us/overview>, Erişim: 04.11.2020.
11. IDB (Inter-American Development Bank) (2020b), How Are We Organized, https://www.iadb.org/en/about-us/how-are-we-organized?open_accordion=1, Erişim: 04.11.2020.
12. IDB Invest (Inter-American Development Bank Invest) (2020), About Us, <https://www.idbinvest.org/en/about-us>, Erişim: 04.11.2020.
13. IDB Lab (Inter-American Development Bank Lab) (2020), Who We Are, <https://bidlab.org/en/about>, Erişim: 04.11.2020.
14. IsDB (Islamic Development Bank) (2020a), IsDB Member Countries, <https://www.isdb.org/isdb-member-countries>, Erişim: 25.11.2020.
15. IsDB (Islamic Development Bank) (2020b), About IsDB, <https://www.isdb.org/who-we-are/about-isdb>, Erişim: 26.11.2020.
16. Kandemir, A. (2002), Dünyada ve Türkiye'de Kalkınma Bankacılığı ve Kalkınmanın Finansmanı, Türkiye Kalkınma Bankası, Yayın No:12, Ankara.
17. Karluk, R. (2002), Uluslararası Mali, Ekonomik ve Siyasi Kuruluşlar, Ankara: Turhan Yayınevi Yayını.
18. Parasız, İ. (2004), Uluslararası Ekonomik Mali Kuruluşlar ve Oluşumlar, Ezgi Kitabevi, Bursa
19. Shadmi, E., Chen, Y., Dourado, I., vd. (2020), Health Equity and COVID-19: Global Perspectives, *Int J Equity Health*, 19, 104, 1-16.
20. Taşar, M. (2019), *Yatırım ve Kalkınma Bankalarında Risk Odaklı İç Denetime Yönelik Uygulama Önerisi*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
21. UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund) (2020), www.unicef.org, Erişim: 11.11.2020.
22. URL 1 (2020), Latest News Releases, <https://www.adb.org/news/releases>, Erişim: 18.03.2020.
23. URL 2 (2020), ADB Announces \$6.5 Billion Initial Response to COVID-19 Pandemic, <https://www.adb.org/news/adb-announces-6-5-billion-initial-response-covid-19-pandemic>, Erişim: 18.03.2020.
24. URL 3 (2020), ADB Triples COVID-19 Response Package to \$20 Billion, <https://www.adb.org/news/adb-triples-covid-19-response-package-20-billion>, Erişim: 13.04.2020.

25. URL 4 (2020), ADB Allocates \$20 Million to Help Developing Members Access Vaccines for COVID-19, <https://www.adb.org/news/adb-allocates-20-million-help-developing-members-access-vaccines-covid-19>, Erişim: 17.11.2020.
26. URL 5 (2020), İslam Kalkınma Bankası, İslam İşbirliği Teşkilatı Nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Daimi Temsilciliği, <http://iit.dt.mfa.gov.tr/Mission/ShowInfoNote/347240>, Erişim: 26.11.2020.
27. URL 6 (2020), The Islamic Development Bank Group Strategic Preparedness and Response Programme for the COVID-19 Pandemic Allocates US\$ 2.3 Billion to Member Countries, <https://www.isdb.org/news/the-islamic-development-bank-group-strategic-preparedness-and-response-programme-for-the-covid-19-pandemic-allocates-us-23-billion-to-member-countries>, Erişim: 27.11.2020.
28. URL 7 (2020), COVID-19: The Latest Updates From IsDB, <https://www.isdb.org/topic/coronavirus>, Erişim: 26.11.2020.
29. URL 8 (2020), A Wake-up Call: Addressing Global Challenges through South-South Cooperation, <https://www.isdb.org/news/a-wake-up-call-addressing-global-challenges-through-south-south-cooperation>, Erişim: 27.11.2020.
30. URL 9 (2020), İslam Kalkınma Bankası, COVID-19'un olumsuz etkilerinin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla; Türk Eximbank ile 100 Milyon Dolarlık bir finansman anlaşması imzalıyor, <https://www.isdb.org/tr/node/44723>, Erişim: 27.11.2020.
31. URL 10 (2020), US\$10 billion to help its MCs: Final Communiqué Heads of Arab Coordination Group Institutions, <https://www.isdb.org/news/us10-billion-to-help-its-mcs-final-communique-heads-of-arab-coordination-group-institutions>, Erişim: 27.11.2020.
32. URL 11 (2020), The Arab Coordination Group Approves US\$ 8.6 Billion to Help Countries Tackle the Economic Impact of COVID-19 Pandemic, <https://www.isdb.org/news/the-arab-coordination-group-approves-us-86-billion-to-help-countries-tackle-the-economic-impact-of-covid-19-pandemic>, Erişim: 27.11.2020.
33. URL 12 (2020), African Development Bank Group unveils \$10 billion Response Facility to curb COVID-19, <https://www.afdb.org/en/news-and-events/press-releases/african-development-bank-group-unveils-10-billion-response-facility-curb-covid-19-35174>, Erişim: 24.11.2020.
34. URL 13 (2020), African Development Bank approves \$27.33 million to ramp up the African Union's COVID-19 Response Initiative, <https://www.afdb.org/en/news-and-events/press-releases/african-development-bank-approves-2733-million-ramp-african-unions-covid-19-response-initiative-37795>, Erişim: 27.11.2020.
35. URL 14 (2020), Loans & Grants, <https://www.afdb.org/en/news-and-events/loans-grants>, Erişim: 26.11.2020.
36. URL 15 (2020), News & Media, <https://www.idbinvest.org/en/news-media>, Erişim: 27.11.2020.
37. URL 16 (2020), Press Room, <https://www.iadb.org/en/press-room>, Erişim: 27.11.2020.
38. URL 17 (2020), Search News, https://www.iadb.org/en/news?f%5B0%5D=filter_news_by_topic%3A1106, Erişim: 25.11.2020.
39. URL 18 (2020), IDB Group Announces Priority Support Areas For Countries Affected By COVID-19, <https://www.iadb.org/en/news/idb-group-announces-priority-support-areas-countries-affected-covid-19>, Erişim: 25.11.2020.
40. URL 19 (2020), Media Center, Asian Infrastructure Investment Bank, <https://www.aiib.org/en/news-events/media-center/news/index.html>, Erişim: 21.11.2020.